

DE NEDERLANDSE VERENIGING VAN ANTROPOSOFISCH VERPLEEGKUNDIGEN.

Deze vereniging werd in 1961 opgericht. In 2007 is zij gefuseerd met een 20-tal andere verpleegkundige beroepsvereniging en voert sindsdien de naam V&VN ANTROPOSOFISCHE ZORG.

Haar doelstelling is spirituele impulsen vanuit de antroposofie aan te reiken en zo het verpleegkundig beroep verder te ontwikkelen. Zij houdt bijeenkomsten waarin werkervaringen worden uitgewisseld en thema's besproken. Verdere aandachtspunten zijn scholing en antroposofische verpleegkundige registratie. De V&VN ANTROPOSOFISCHE ZORG werkt nauw samen met andere therapeutische antroposofische beroepsgroepen binnen de NVAZ. Daarnaast maakt zij deel uit van het internationale collegium van antroposofische verpleegkundigen en houdt voeling met wereldwijde ontwikkelingen.

WAAR WERKEN ANTROPOSOFISCHE VERPLEEGKUNDIGEN?

In deze folder is het woord 'patient' gebruikt. Hier kan natuurlijk ook cliënt, pupil, bewoner of baby/kind gelezen worden. Antroposofische verpleegkundigen werken op vele plaatsen in de reguliere gezondheidszorg, alsmede op antroposofische werkplekken, bijvoorbeeld: in zogeheten therapeutica (eerstelijns antroposofische gezondheidscentra), in de ouder-en kindzorg op antroposofische consultatiebureaus, in verpleeghuizen, zoals: het Rudolf Steiner Verpleeghuis te Den Haag, het Leendert Meeshuis te Bilthoven, in de psychiatrie/verslavingszorg zoals: de Lievegoed Zorggroep, in de verstandelijke gehandicaptenzorg (heilpedagogie en sociaaltherapie) binnen diverse instellingen. als zelfstandig gevestigde verpleegkundige

Voor adressen verwijzen we naar de NVAZ.

AANBEVOLEN LITERATUUR:

Uitwendige therapieën, Ina Emous-van der Kooij e.a.

Werkboek geneesplanten, Joop van Dam en Pauli van Engelen.

INFORMATIE:

Plegan Opleidingen
R. in 't Veld
Moesmate 13
7206 AC Zutphen
0575-574799
plegan@hetnet.nl
www.plegan.nl

De Nederlandse Vereniging van Antroposofische
Zorgaanbieders (NVAZ)
Utrechtseweg 62
3704 HE Zeist
030-6945544
info@nvaz.nl
www.nvaz.nl

Secretariaat V&VN ANTROPOSOFISCHE ZORG:
Edith Minnaar
Eikenlaan 6
1406 PL Bussum
035-6930936
secretaris@antroposofische-zorg.nl
www.antroposofische-zorg.nl

ANTROPOSOFISCH VERPLEEGKUNDIGE

v&vn

ANTROPOSOFISCHE ZORG

ANTROPOSOFISCHE VERPLEEGKUNDE

In het werken met mensen herkennen de antroposofische verpleegkundigen dat het belangrijk is dat professionele, wezenlijke aandacht geboden wordt. Zij ervaren dat een mens fysieke, psychische, sociale en spirituele behoeften heeft en willen daar binnen hun zorg rekening mee houden. Zij laten zich in hun dagelijks werk inspireren door het antroposofisch mensbeeld. Antroposofisch verpleegkundigen bieden zorg die een complementair karakter draagt.

Een belangrijk element van de antroposofische verpleegkunde is de drieslag "verzorgen-bemiddelen-begeleiden". Deze drieslag verwijst naar drie aspecten van het "heelzijn" van de mens, te weten: lichaam, ziel en geest. De antroposofie onderscheidt deze nadrukkelijk en laat zien hoe ze in voortdurende wisselwerking met elkaar zijn. Deze gedifferentieerde optiek biedt de verpleegkundige inzicht in een verpleegsituatie en maakt een heldere vertaalslag naar dagelijkse praktijkervaringen mogelijk. In het onderstaande wordt dit nader uitgewerkt.

HET VERZORGEN

De antroposofisch verpleegkundige heeft naast specifieke aandacht voor de lichamelijke verzorging ook oog voor het therapeutische klimaat. Hier wordt de zorg voor een harmonieuze en esthetisch verantwoorde omgeving verstaan. Deze bevordert namelijk het welbevinden van de betreffende mens.

Ook het aanbrengen van ritme en structuur in de tijd en zelfs het helpen meebeleven van de seizoenen dragen hieraan bij. In een dusdanig gevormd klimaat kan er resonantie optreden tussen patiënt en zijn omgeving.

Antroposofisch verpleegkundigen zijn deskundigen op het gebied van interventies in de vorm van uitwendige therapieën. Zij proberen hiermee het zelfhelend vermogen te ondersteunen en te stimuleren. Een breed scala van mogelijkheden staat daarbij tot hun beschikking: wikkels, kompressen, baden en de

ritmische inwijvingen volgens Wegman/Hauschka. Alle behandelingen worden verricht met producten van natuurlijke oorsprong.

De verpleegkundige werkt meestal in een nauwe relatie met een behandelend (antroposofisch) arts.

HET BEMIDDELEN

Met het bemiddelen richt de verpleegkundige zich vooral op de ziel van de mens met al zijn gevoelens en stemmingen. Juist door ziekte (lichamelijk of psychisch) kan de mens uit evenwicht geraken met als gevolg dat allerlei onverwachte gevoelens naar boven komen. Eerbied en respect van de verpleegkundige zijn hier wezenlijk professioneel nodig om de menselijke waardigheid van de patiënt te behoeden. Andere vaardigheden die behulpzaam kunnen zijn bij het vinden van een nieuw evenwicht zijn een juist inlevingsvermogen, inventiviteit, interesse in ziektebeelden en in biografische ontwikkelingen. Het spreekt voor zich dat dit voor de verpleegkundige betekent dat ze voortdurend blijft werken aan een creatieve verzorging en ontwikkeling van het eigen innerlijk.

Ook is het belangrijk voor de patiënt in het bemiddelend proces dat de verpleegkundige waakt over de continuïteit van de zorg en deze zodanig coördineert dat alle facetten goed op elkaar zijn afgestemd.

HET BEGELEIDEN

Zoals bij het bemiddelen de aandacht is gericht op de ziel van de mens, zo is dat bij het begeleiden op de geestelijke dimensie (de eeuwige kern). Ziekten worden in de antroposofie gezien als drempels in het levenslot. Hoe klein of groot deze drempels ook zijn, de betreffende mens gaat op zoek om deze een plaats te geven binnen zijn leven; het brengt hem in ontwikkeling. Ook leren omgaan met een veranderende levenssituatie - bijvoorbeeld een geboorte, een kinderziekte, een handicap, een levenscrisis of het naderende sterven - vragen om een nieuwe levensoriëntatie. Omdat ieder mens spiritueel uniek is en zijn eigen ontwikkelingsweg

hierin gaat, zal elk proces individueel verlopen.

In de kwaliteit van het luisteren van de verpleegkundige naar wat de wezenlijke bezieling is van deze mens in dit proces, kan een onzichtbare werkelijkheid ervaarbaar worden.

De verpleegkundige kan vanuit haar visie behulpzaam zijn en begeleiden.

Het zal duidelijk zijn dat deze drie aspecten van de drieslag methodisch los van elkaar besproken zijn maar dat in alle verpleegsituaties deze in elkaar overlopen. De antroposofisch verpleegkundige tracht deze facetten in het persoonlijk handelen te integreren.

ANTROPOSOFISCH VERPLEEGKUNDIGE OPLEIDINGEN

In de eerste plaats heeft een antroposofisch verpleegkundige een wettelijk erkende beroepsopleiding voltooid. Daarnaast heeft deze een antroposofische registratie behaald door het volgen van de oriëntatiecursus en de voortgezette opleiding en woont deze de jaarlijks verplichte nascholingsdagen bij. Deze vormen van scholing worden door Plegan Opleidingen georganiseerd.

In de oriëntatiecursus wordt kennis gemaakt met het antroposofisch mensbeeld en met enkele verpleegkundige, uitwendige therapieën.

De voortgezette opleiding gaat dieper in op het antroposofisch mensbeeld en de visie op ziekte en gezondheid. De verpleegkundige kennis wordt uitgebreid met therapeutische interventies en met kennis van geneesplanten. Er wordt ruim aandacht besteed aan het creatief ontwikkelen van de vermogens tot (objectieve) waarneming, inleving en intuïtie in het werk. De totale inhoud wordt gerelateerd aan een persoonlijke leervraag van de cursist. De opleiding wordt afgesloten met het behalen van een certificaat.